

PROIECT DE HOTĂRÂRE
privind aprobarea notei conceptuale și a temei de proiectare
pentru obiectivul de investiții „Realizarea unor intervenții temporare (adăposturi
provizorii pentru oameni, toalete ecologice, montarea a două panouri fotovoltaice,
completarea cu pământ a suprafețelor erodate de ploii), montarea unor borne topografice
și realizarea unui sondaj geotehnic” în situl arheologic de la Sarmizegetusa Regia

CONSILIUL JUDEȚEAN HUNEDOARA,

Având în vedere referatul de aprobare nr.13820/13.08.2019 la Proiectul de Hotărâre inițiat de președintele Consiliului Județean Hunedoara Mircea Flaviu Bobora;

Având în vedere adresa nr.624/13.08.2019 a Serviciului Public de Administrare a Monumentelor Istorice

În conformitate cu prevederile art.1 alin. 1 și alin. 2, art 3,art.4, art 5 alin 2 ale Hotărârii Guvernului nr.907/29.11.2016 privind etapele de elaborare și conținutul cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare;

În baza prevederilor art. 91 alin. (1) lit. b și ale alin. (3) lit.f, precum și ale art. 126 din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

În baza prevederilor art.173 alin. (1) lit. c și alin. (3) lit.f din Ordonanța de Urgență nr.57/2019 privind Codul administrativ;

În temeiul prevederilor art.196 alin. (1) lit.a din Ordonanța de Urgență nr.57/2019 privind Codul administrativ;

HOTĂRĂȘTE:

Art. 1. - Se aprobă nota conceptuală și tema de proiectare pentru obiectivul de investiții „Realizarea unor intervenții temporare (adăposturi provizorii pentru oameni, toalete ecologice, montarea a două panouri fotovoltaice, completarea cu pământ a suprafețelor erodate de ploii), montarea unor borne topografice și realizarea unui sondaj geotehnic” în situl arheologic de la Sarmizegetusa Regia, potrivit anexei care face parte integrantă din prezenta.

Art. 2. -(1) Prezenta va fi dusă la îndeplinire de către Serviciul Public de Administrare a Monumentelor Istorice și va fi comunicată celor interesați prin grija Serviciului administrație publică locală, relații publice A.T.O.P, din cadrul aparatului de specialitate al Consiliului Județean Hunedoara.

(2) Prezenta poate fi contestată în termenul și condițiile Legii nr.554/2004 a contenciosului administrativ cu modificările și completările ulterioare.

PREȘEDINTE,
Mircea Flaviu BOBORA

AVIZAT:
SECRETAR AL JUDEȚULUI,
Daniel DAN

Deva, la _____ 2019

Nr. 195 / 2019

NOTĂ CONCEPTUALĂ

privind „realizarea unor intervenții temporare (adăposturi provizorii pentru oameni, toalete ecologice, montarea a două panouri fotovoltaice, completarea cu pământ a suprafețelor erodate de ploi), montarea unor borne topografice și realizarea unui sondaj geotehnic” în situl arheologic Sarmizegetusa Regia.

1. Informații generale privind obiectivul de investiții: „Realizarea unor intervenții temporare (adăposturi provizorii pentru oameni, toalete ecologice, montarea a două panouri fotovoltaice, completarea cu pământ a suprafețelor erodate de ploi), montarea unor borne topografice și realizarea unui sondaj geotehnic” în situl arheologic Sarmizegetusa Regia.

1.1. Denumirea obiectivului de investiții: „Realizarea unor intervenții temporare (adăposturi provizorii pentru oameni, toalete ecologice, montarea a două panouri fotovoltaice, completarea cu pământ a suprafețelor erodate de ploi), montarea unor borne topografice și realizarea unui sondaj geotehnic” în situl arheologic Sarmizegetusa Regia.

1.2. Ordonator principal de credite/investitor: Președintele Consiliului Județean Hunedoara

1.3. Ordonator de credite terțiar: - Serviciul Public de Administrare a Monumentelor Istorice

1.4. Beneficiarul investiției: U.A.T. Județul Hunedoara, Serviciul Public de Administrare a Monumentelor Istorice, mun. Deva, b-dul. 1 Decembrie 1918, nr. 28, jud. Hunedoara

2. Necesitatea și oportunitatea obiectivului de investiții propus

Beneficiarul dorește realizarea unor investiții care să asigure vizitatorilor condiții minime de siguranță, să ofere reprezentanților Serviciului Public de Administrare a Monumentelor Istorice condiții decente de utilizare și să desfășoare o serie de investigații necesare studiilor de fundamentare a viitoarelor intervenții de conservare și restaurare.

2.1. Scurtă prezentare privind:

a) deficiențe ale situației actuale:

În momentul de față nu există nici o construcție care să asigure protecția vizitatorilor în condiții de vreme defavorabilă (vânturi, ploi, ninsori). Schimbarea rapidă a condițiilor meteorologice înregistrată în sit impune astfel de adăposturi, cu atât mai mult cu cât pentru a parcurge situl de la un capăt la altul trebuie să parcurși aproximativ 1,5 km, iar diferența de altitudine depășește 100 m;

Nu există borne geodezice pentru racordarea sitului la rețeaua geodezică națională operațiune absolut necesară pentru înregistrarea caracteristicilor sitului (configurația ruinelor, topografia terenului), astfel încât măsurătorile efectuate în timp să poată fi comparate cu ușurință;

Au fost înregistrate eroziuni ale solului. Erodarea suprafețelor a avut în principal două cauze: numărul mare de turiști și scurgerea apelor pluviale care au antrenat cantități mari de pământ. Această ultimă situație a fost accentuată de ploile înregistrate în luna iulie a anului curent, determinând surpări locale, vizibile de-a lungul traseelor de vizitare și în zonele unde au fost

efectuate în trecut umpluturi (zidul de sprijin din beton armat dintre terasa a X-a și a XI-a, versantul cuprins între canalul antic și izvorul sacru, drumul utilitar de acces la sit).

b) efectul pozitiv previzionat prin realizarea obiectivului de investiții

Se va asigura protecția vizitatorilor în condiții de vreme defavorabilă (vânturi, ploi, ninsori). De asemenea se va putea racorda situl la rețeaua geodezică națională operațiune absolut necesară pentru înregistrarea caracteristicilor sitului (configurația ruinelor, topografia terenului), astfel încât măsurătorile efectuate în timp să poată fi comparate cu ușurință

c) impactul negative previzionat în cazul nerealizării obiectivului de investiții:

Exista riscul de producere de accidente umane cauzate de fenomene meteorologice nefavorabile. De asemenea în zonele unde au fost efectuate în trecut umpluturi (zidul de sprijin din beton armat din terasă a X-a și a XI-a, versantul cuprins între canalul antic și izvorul sacru, drumul utilitar de acces la sit) se va continua procesul de eroziune

2.2. Prezentarea, după caz, a obiectivelor de investiții cu aceleași funcțiuni sau funcțiuni similare cu obiectivul de investiții propus, existente în zonă, în vederea justificării necesității realizării obiectivului de investiții propus - nu este cazul

2.3. Existența, după caz, a unei strategii, a unui master plan ori a unor planuri similare, aprobate prin acte normative, în cadrul cărora se poate încadra obiectivul de investiții propus- nu este cazul

2.4. Existența, după caz, a unor acorduri internaționale ale statului care obligă partea română la realizarea obiectivului de investiții:- nu este cazul

2.5. Obiective generale, preconizate a fi atinse prin realizarea investiției:

3. Estimarea suportabilității investiției publice

3.1. Estimarea cheltuielilor pentru execuția obiectivului de investiții, luându-se în considerare, după caz:

Valoarea estimativă pentru executia lucrarilor este de:190.000lei fara TVA

3.2. Estimarea cheltuielilor pentru proiectarea, pe faze, a documentației tehnico-economice aferente obiectivului de investiție, precum și pentru elaborarea altor studii de specialitate în funcție de specificul obiectivului de investiții, inclusiv cheltuielile necesare pentru obținerea avizelor, autorizațiilor și acordurilor prevăzute de lege

Valoare estimată pentru proiectare, elaborarea altor studii de specialitate în funcție de specificul obiectivului de investiții, inclusiv cheltuielile necesare pentru obținerea avizelor, autorizațiilor și acordurilor prevăzute de lege:

Studiu de Fezabilitate – 9.000,00 lei fara TVA

Intocmire documentatii obtinere avize, acorduri, autorizatie de construire, inclusiv DTAC – 5.000,00 lei fara TVA

Intocmire PT+DE - 12.000, 00 lei fara TVA

Taxe, avize – 5.000 lei fără TVA

3.3. Surse identificate pentru finanțarea cheltuielilor estimate (în cazul finanțări inerambursabile se va menționa programul operațional/axa corespunzătoare, identificată):
Bugetul consiliului județean

4. Informații privind regimul juridic, economic și tehnic al terenului și/sau al construcției existente

Investiția se va realiza în Situl arheologic *Sarmizegetusa Regia*, punct „Dealul Grădiștii”, aflat în Satul Grădiștea de Munte, Comuna Orăștioara, Județul Hunedoara. Terenul și construcțiile existente – vestigii arheologice – sunt proprietate publică a statului român și se află în administrarea Consiliului Județean Hunedoara (conf. HG 1237/2012).

Statutul juridic de protecție

LMI: Ansamblul este monument istoric, înscris în Lista Monumentelor Istorice (LMI) a Județului Hunedoara la nr. crt. 59, cuprinzând cinci sub-poziții, nr. crt. 60-64, astfel:

- HD-I-s-A-03190 – Situl arheologic Sarmizegetusa, punct „Dealul Grădiștii”
- HD-I-m-A-03190.01 – Așezare, epoca romană
- HD-I-m-A-03190.02 – Hambare, epoca romană
- HD-I-m-A-03190.03 – Zona sacră, epoca geto-dacică
- HD-I-m-A-03190.04 – Așezare dacică Sarmizegetusa, epoca dacică
- HD-I-m-A-03190.05 – Cetatea Sarmizegetusa, Latène, cultura dacică

RAN: situl este înscris în Repertoriul Arheologic Național (RAN): 90397.01 – Situl arheologic de la Grădiștea de Munte – Sarmizegetusa Regia

ZIAP: situl face parte dintr-o zonă de interes arheologic prioritar (ZIAP), declarată prin OMCC nr. 2483 / 12.12.2006, în baza OG nr. 43/2000: 1. Cetățile dacice din Munții Orăștiei

PATN-III: Situl este înscris în mai multe zone protejate instituite prin Legea nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național (PATN) – Secțiunea a III-a, Zone protejate, astfel:

Anexa I:

Lista consolidată a ariilor naturale protejate din România, I. Zone naturale protejate de interes național și monumente ale naturii, 1. Rezervații ale biosferei, parcuri naționale sau naturale: I.1.N. Grădiștea Muncelului – Cioclovina (10.000 ha);

Anexa III:

I. Valori de patrimoniu cultural de interes național (monumente istorice de valoare națională excepțională), 2. Monumente și situri arheologice, e) Fortificații dacice:

e) 21. Capitala politică, culturală și religioasă a Daciei, Sarmizegetusa (în punctul „Dealul Grădiștii”).

II. Unități administrativ-teritoriale cu concentrare foarte mare a patrimoniului construit cu valoare culturală de interes național: Jud. Hunedoara, Com. Orăștioara de Sus.

UNESCO: Situl face parte din poziția serială înscrisă în Lista Patrimoniului Mondial (LPM) „Cetățile Dacice din Munții Orăștiei”, poziția 906: 66 ha / 281,2 ha zonă de protecție.

5. Particularități ale amplasamentului/amplasamentelor propus(e) pentru realizarea obiectivului de investiții:

a) descriere succintă a amplasamentului/amplasamentelor propus(e) (localizare, suprafața terenului, dimensiuni în plan);

Amplasamentul se află în Munții Orăștiei, pe teritoriul Satului Grădiștea de Munte, Comuna Orăștioara, în Județul Hunedoara, la o distanță de aproximativ 60 km de Hațeg și la tot atâta față de Orăștie. Situl arheologic se dezvoltă pe un pînten al Muntelui Muncel (Dealul Grădiștii), desfășurat pe direcție est-vest, flancat de cursurile râurilor Grădișteși Valea Albă.

Parcela are o formă neregulată și o suprafață de 183.000 mp, așa cum reiese din carte funciară. Lățimea minimă se înregistrează pe direcția EV (350 m), cea maximă pe direcția N-S (625 m), iar altitudinea depășește cota de 1.040 m. Parcela se încadrează la categoria de folosință PD – păduri și alte terenuri forestiere. Pe suprafața parcelei se regăsesc ruinele și vestigiile arheologice ale ansamblului *Sarmizegetusa Regia*.

b) relațiile cu zone învecinate, accesuri existente și/sau căi de acces posibile;

Cea mai facilă cale de acces este cea care urmărește Drumul Județean 705A care pornește din Orăștie. Drumul urmărește Râul Grădiștii trecând Beriu, Orăștioara de Jos și de Sus, Ludeștii de Jos, Costești, Grădiștea de Munte, iar de la confluența cu Râul Alb (Valea Albă), din Lunca Grădiștii, urcă pe partea de nord a Dealului Grădiștii, de-a lungul apei până în apropierea sitului arheologic. O altă variantă de acces este posibilă de pe versantul sudic al Dealului Grădiștii. Drumul începe din Lunca Grădiștii, urmează Valea Godeanului, definită de apa Grădiștii și urcă

pe o cărare abruptă până în partea inferioară a zonei sacre. Accesul mai poate fi făcut pe cărarea și plaiul de pe Fețele Albe sau alte cărări de munte știute de localnici. Situl este totodată cuprins în rețeaua de trasee turistice montane.

În interiorul parcelei circulația se realizează pe două drumuri forestiere, unul rezervat parcugerii pietonale, ce străbate fortificația de la vest la est până la finalizarea lui la intrarea în zona sacră. Cel de-al doilea drum, permite circulația autovehiculelor de teren, ocolește pe la sud fortificația de la vest la est, urcă apoi înspre nord și se termină la intrarea în zona sacră.

c) **surse de poluare existente în zonă;**-Nu este cazul.

d) **particularități de relief;**

Principala caracteristică a terenului este dată de prezența ruinelor arheologice, care împreună cu arborii de pe suprafața întregului sit configurează un amplasament cu totul particular, intervențiile asupra acestora trebuind să sublinieze importanța cadrului arheologic, natural și memorial.

Prezența sanctuarului antic (alcătuit din numeroase temple – Templul circular mare, Templul circular mic, templele patrulate, Templul mare de andezit, templele de calcar), alături de alte obiective care îl compun (Discul de andezit, Canalul antic, Drumul antic, Piațeta etc), de sistemele de fortificație din perioadă dacică și romană și de alte ruine semnificative (atelierul monetar, baia romană și barăcile, depozitele de cereale, cisterna etc) pentru înțelegerea unei societăți unice, impune o abordare deosebită a intervențiilor.

e) **nivel de echipare tehnico-edilitară a zonei și posibilități de asigurare a utilităților;**

Parcela nu este racordată la rețele edilitare. Aportul de energie electrică se face fie cu panouri fotovoltaice și echipamentele complementare sau cu generatoare portabile pe combustibil fosil.

f) **existența unor eventuale rețele edilitare în amplasament care ar necesita relocare/protejare, în măsura în care pot fi identificate;** -Nu este cazul.

g) **posibile obligații de servitute;** -Nu este cazul.

h) **condiționări constructive determinate de stare tehnică și de sistemul constructiv al unor construcții existente în amplasament, asupra cărora se vor face lucrări de intervenții, după caz;** - Nu este cazul.

i) **reglementări urbanistice aplicabile zonei conform documentațiilor de urbanism aprobate - plan urbanistic general/plan urbanistic zonal și regulamentul local de urbanism aferent;**

Se vor respecta cerințele din certificatul de urbanism.

j) **existența de monumente istorice/de arhitectură sau situri arheologice pe amplasament sau în zona imediat învecinată; existența condiționărilor specific în cazul existenței unor zone protejate.**

Situl face parte din poziția serială înscrisă în Lista Patrimoniului Mondial (LPM) „Cetățile Dacice din Munții Orăștiei”, poziția 906: 66 ha / 281,2 ha zonă de protecție fapt ce obligă la respectarea legislației aferente

6. **Descrierea succintă a obiectivului de investiții propus, din punct de vedere etnic și funcțional:**

a) **destinație și funcțiuni;**

Se va asigura protecția vizitatorilor în condiții de vreme defavorabilă (vânturi, ploi, ninsori). De asemenea se va putea racorda situl la rețeaua geodezică națională operațiune absolut necesară

pentru înregistrarea caracteristicilor sitului (configurația ruinelor, topografia terenului), astfel încât măsurătorile efectuate în timp să poată fi comparate cu ușurință

b) caracteristici, parametric și date tehnice specifice, preconizate;

• **Adăposturile temporare**

Se propune montarea a două adăposturi temporare. Unul dintre ele poziționat la nord de Templul circular mic și templele patrulaterare într-o zonă mascată de vegetația existentă. Acesta va înlocui adăpostul actual, o structură improvizată care poate asigura protecția unui număr de 4 persoane.

Cel de-al doilea adăpost va fi poziționat în apropierea drumului pietonal de acces, în curba cea mai pronunțată a acestuia (în a doua treime a drumului). Poziționarea adăposturilor urmărește asigurarea unei protecții în sit și de-a lungul traseului de acces.

• **Structură pentru adăpostirea cabinelor de toaletă ecologică**

Vor fi amplasate în apropierea acesului pe sit, la începutul drumului de serviciu care coboară spre templele de calcar. Din zona de acces aceste nu sunt vizibile, fiind poziționate într-o zonă retrasă, aflată la o cotă inferioară față de cea a platoului actual (cca 2,5 m diferență de nivel). În aceeași zonă, vor fi amplasate pubelele pentru depozitarea gunoiului și rezervorul de apă (1 m³). Rezervorul pentru colectarea deșeurilor din toalete (1 m³) va fi amplasat la o cotă inferioară, urmărind panta versantului existent.

Accesul către zona toaletelor este posibil din drumul de serviciu, fiind posibil, inclusiv accesul persoanelor cu dizabilități.

Evacuarea deșeurilor se poate face de pe drumul secundar cu ajutorul autoutilitarelor cu gabarite reduse.

• **Panourile fotovoltaice**

Panoul fotovoltaic va fi amplasat în apropierea postului de jandarmi și a casei de bilete, în continuarea panoului existent.

c) durata minimă de funcționare apreciată corespunzător destinației/funcțiunilor propuse:
pentru construcțiile temporare ,până la găsirea unei soluții definitive

d) nevoi/solicitări funcționale specifice.

Lucrările de organizare de șantier trebuie să se desfășoare în conformitate cu toate măsurile de siguranță formulate de legislația în vigoare.

Căile de circulație adiacente trebuie să rămână libere pentru a exista o fluentă în circulațiilor.

Șantierul trebuie împrejmuț cu panouri provizorii care să preîntâmpine pătrunderea altor persoane pe șantier. Accesul în șantier va fi controlat.

Se vor lua toate măsurile de preîntâmpinare a poluării aerului, apei, solului în timpul lucrărilor de execuție.

7. Justificarea necesității elaborării, după caz, a:

- studiului de fezabilitate, în cazul obiectivelor/proiectelor majore de investiții;

- expertizei tehnice și, după caz, a auditului energetic ori a altor studii de specialitate, audituri sau analize relevante, inclusive analiza diagnostic, în cazul intervențiilor la construcții existente;

- unui studiu de fundamentare a valorii resursei culturale referitoare la restricțiile și permisivitățile asociate cu obiectivul de investiții, în cazul intervențiilor pe monumente istorice sau în zone protejate.

Nu este cazul

Data:13.08.2019

Întocmit,
ȘEF SERVICIU INVESTIȚII
Mihai Sorin GĂMAN

TEMA DE PROIECTARE

Pentru obiectivul de investiții „Realizarea unor intervenții temporare (adăposturi provizorii pentru oameni, toalete ecologice, montarea a două panouri fotovoltaice, completarea cu pământ a suprafețelor erodate de ploii), montarea unor borne topografice și realizarea unui sondaj geotehnic” în situl arheologic Sarmizegetusa Regia.

1. INFORMAȚII GENERALE

1.1. Denumirea obiectivului de investiții: „Realizarea unor intervenții temporare (adăposturi provizorii pentru oameni, toalete ecologice, montarea a două panouri fotovoltaice, completarea cu pământ a suprafețelor erodate de ploii), montarea unor borne topografice și realizarea unui sondaj geotehnic” în situl arheologic Sarmizegetusa Regia.

1.2. Ordonator principal de credite/investitor: Președintele Consiliului Județean Hunedoara

1.3. Ordonator de credite terțiar:- Serviciul Public de Administrare a Monumentelor Istorice

1.4. Beneficiarul investiției: U.A.T. Județul Hunedoara, Serviciul Public de Administrare a Monumentelor Istorice, mun. Deva, b-dul. 1 Decembrie 1918, nr. 28, jud. Hunedoara.

1.5. Elaboratorul temei de proiectare: U.A.T. Județul Hunedoara, Serviciul Public de Administrare a Monumentelor Istorice, mun. Deva, b-dul. 1 Decembrie 1918, nr. 28, jud. Hunedoara.

2. DATE DE IDENTIFICARE A OBIECTIVULUI DE INVESTIȚII

2.1. Informații privind regimul juridic, economic și tehnic al terenului și/sau al construcției existente, documentație cadastrală

Investiția se va realiza în Situl arheologic *Sarmizegetusa Regia*, punct „Dealul Grădiștii”, aflat în Satul Grădiștea de Munte, Comuna Orăștioara, Județul Hunedoara. Terenul și construcțiile existente – vestigii arheologice – sunt proprietate publică a statului român și se află în administrarea Consiliului Județean Hunedoara (conf. HG 1237/2012).

Statutul juridic de protecție

LMI: Ansamblul este monument istoric, înscris în Lista Monumentelor Istorice (LMI) a Județului Hunedoara la nr. crt. 59, cuprinzând cinci sub-poziții, nr. crt. 60-64, astfel:

- HD-I-s-A-03190 – Situl arheologic Sarmizegetusa, punct „Dealul Grădiștii”
- HD-I-m-A-03190.01 – Așezare, epoca romană
- HD-I-m-A-03190.02 – Hambare, epoca romană
- HD-I-m-A-03190.03 – Zona sacră, epoca geto-dacică
- HD-I-m-A-03190.04 – Așezare dacică Sarmizegetusa, epoca dacică
- HD-I-m-A-03190.05 – Cetatea Sarmizegetusa, Latène, cultura dacică

RAN: situl este înscris în Repertoriul Arheologic Național (RAN): 90397.01 – Situl arheologic de la Grădiștea de Munte – Sarmizegetusa Regia

ZIAP: situl face parte dintr-o zonă de interes arheologic prioritar (ZIAP), declarată prin OMCC nr. 2483 / 12.12.2006, în baza OG nr. 43/2000: 1. Cetățile dacice din Munții Orăștiei

PATN-III: Situl este înscris în mai multe zone protejate instituite prin Legea nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național (PATN) – Secțiunea a III-a, Zone protejate, astfel:

Anexa I:

Lista consolidată a ariilor naturale protejate din România, I. Zone naturale protejate de interes național și monumente ale naturii, 1. Rezervații ale biosferei, parcuri naționale sau naturale: I.1.N. Grădiștea Muncelului – Cioclovina (10.000 ha);

Anexa III:

I. Valori de patrimoniu cultural de interes național (monumente istorice de valoare națională excepțională), 2. Monumente și situri arheologice, e) Fortificații dacice:

e) 21. Capitala politică, culturală și religioasă a Daciei, Sarmizegetusa (în punctul „Dealul Grădiștii”).

II. Unități administrativ-teritoriale cu concentrare foarte mare a patrimoniului construit cu valoare culturală de interes național: Jud. Hunedoara, Com. Orăștioara de Sus.

UNESCO: Situl face parte din poziția serială înscrisă în Lista Patrimoniului Mondial (LPM) „Cetățile Dacice din Munții Orăștiei”, poziția 906: 66 ha / 281,2 ha zonă de protecție.

2.2. Particularități ale amplasamentului/amplasamentelor propus/propuse pentru realizarea obiectivului de investiții, după caz:

a) Descrierea succintă a amplasamentului/amplasamentelor propus/propuse (localizare, suprafața terenului, dimensiuni în plan)

Amplasamentul se află în Munții Orăștiei, pe teritoriul Satului Grădiștea de Munte, Comuna Orăștioara, în Județul Hunedoara, la o distanță de aproximativ 60 km de Hațeg și la tot atâta față de Orăștie. Situl arheologic se dezvoltă pe un pînten al Muntelui Muncel (Dealul Grădiștii), desfășurat pe direcție est-vest, flankat de cursurile râurilor Grădișteși Valea Albă.

Parcela are o formă neregulată și o suprafață de 183.000 mp, așa cum reiese din carte funciară. Lățimea minimă se înregistrează pe direcția EV (350 m), cea maximă pe direcția N-S (625 m), iar altitudinea depășește cota de 1.040 m. Parcela se încadrează la categoria de folosință PD – păduri și alte terenuri forestiere. Pe suprafața parcelei se regăsesc ruinele și vestigiile arheologice ale ansamblului *Sarmizegetusa Regia*.

Principala caracteristică a terenului este dată de prezența ruinelor arheologice, care împreună cu arborii de pe suprafața întregului sit configurează un amplasament cu totul particular, intervențiile asupra acestora trebuind să sublinieze importanța cadrului arheologic, natural și memorial.

Prezența sanctuarului antic (alcătuit din numeroase temple – Templul circular mare, Templul circular mic, templele patrulate, Templul mare de andezit, templele de calcar), alături de alte obiective care îl compun (Discul de andezit, Canalul antic, Drumul antic, Piațeta etc), de sistemele de fortificație din perioadă dacică și romană și de alte ruine semnificative (atelierul monetar, baia romană și barăcile, depozitele de cereale, cisterna etc) pentru înțelegerea unei societăți unice, impune o abordare deosebită a intervențiilor.

Relațiile cu zonele învecinate, accesuri existente și/sau căi de acces posibile:

Cea mai facilă cale de acces este cea care urmărește Drumul Județean 705A care pornește din Orăștie. Drumul urmărește Râul Grădiștii trecând Beriu, Orăștioara de Jos și de Sus, Ludeștii de Jos, Costești, Grădiștea de Munte, iar de la confluența cu Râul Alb (Valea Albă), din Lunca Grădiștii, urcă pe partea de nord a Dealului Grădiștii, de-a lungul apei până în apropierea sitului arheologic. O altă variantă de acces este posibilă de pe versantul sudic al Dealului Grădiștii. Drumul începe din Lunca Grădiștii, urmează Valea Godeanului, definită de apa Grădiștii și urcă pe o cărare abruptă până în partea inferioară a zonei sacre. Accesul mai poate fi făcut pe cărarea și plaiul de pe Fetele Albe sau alte cărări de munte știute de localnici. Situl este totodată cuprins în rețeaua de trasee turistice montane.

În interiorul parcelei circulația se realizează pe două drumuri forestiere, unul rezervat parcugerii pietonale, ce străbate fortificația de la vest la est până la finalizarea lui la intrarea în zona sacră.

Cel de-al doilea drum, permite circulația autovehiculelor de teren, ocolește pe la sud fortificația de la vest la est, urcă apoi înspre nord și se termină la intrarea în zona sacră.

b) *Surse de poluare existente în zonă* - Nu este cazul.

c) *Particularități de relief*:

Principala caracteristică a terenului este dată de prezența ruinelor arheologice, care împreună cu arborii de pe suprafața întregului sit configurează un amplasament cu totul particular, intervențiile asupra acestora trebuind să sublinieze importanța cadrului arheologic, natural și memorial.

Prezența sanctuarului antic (alcătuit din numeroase temple – Templul circular mare, Templul circular mic, templele patrulatere, Templul mare de andezit, templele de calcar), alături de alte obiective care îl compun (Discul de andezit, Canalul antic, Drumul antic, Piațeta etc), de sistemele de fortificație din perioadă dacică și romană și de alte ruine semnificative (atelierul monetar, baia romană și barăcile, depozitele de cereale, cisterna etc) pentru înțelegerea unei societăți unice, impune o abordare deosebită a intervențiilor.

d) *Nivel de echipare tehnico-edilitară al zonei și posibilități de asigurare a utilităților*

Parcela nu este racordată la rețele edilitare. Aportul de energie electrică se face fie cu panouri fotovoltaice și echipamentele complementare sau cu generatoare portabile pe combustibil fosil.

e) *Existența unor eventuale rețele edilitare în amplasament care ar necesita relocare/ protejare, în măsura în care pot fi identificate* - Nu este cazul.

f) *Posibile obligații de servitute* : Nu este cazul.

g) *Condiționări constructive determinate de starea tehnică și de sistemul constructiv al unor construcții existente în amplasament, asupra cărora se vor face lucrări de intervenții, după caz*
Nu este cazul.

h) *Reglementări urbanistice aplicabile zonei conform documentațiilor de urbanism aprobate – plan urbanistic general/ plan urbanistic zonal și regulamentul local de urbanism aferent*

Se vor respecta cerințele din certificatul de urbanism.

i) *Existența de monumente istorice/ de arhitectură sau situri arheologice pe amplasament sau pe zona imediat învecinată; existența condiționărilor specifice în cazul existenței unor zone protejate sau de protecție*

Situl face parte din poziția serial înscrisă în Lista Patrimoniului Mondial (LPM) „Cetățile Dacice din Munții Orăștiei”, poziția 906: 66 ha / 281,2 ha zonă de protecție fapt ce obligă la respectarea legislației aferente

2.3. Descrierea succintă a obiectivului de investiții propus din punct de vedere tehnic și funcțional:

a) Destinație și funcțiuni

Se va asigura protecția vizitatorilor în condiții de vreme defavorabilă (vânturi, ploi, ninsori). de asemenea se va putea racorda situl la rețeaua geodezică națională operațiune absolut necesară pentru înregistrarea caracteristicilor sitului (configurația ruinelor, topografia terenului), astfel încât măsurătorile efectuate în timp să poată fi comparate cu ușurință

b) Caracteristici, parametri și date tehnice specifice, preconizate

• Adăposturile temporare

Se propune montarea a două adăposturi temporare. Unul dintre ele poziționat la nord de Templul circular mic și templele patrulatere într-o zonă mascată de vegetația existentă. Acesta va înlocui adăpostul actual, o structură improvizată care poate asigura protecția unui număr de 4 persoane.

Cel de-al doilea adăpost va fi poziționat în apropierea drumului pietonal de acces, în curba cea mai pronunțată a acestuia (în a doua treime a drumului). Poziționarea adăposturilor urmărește asigurarea unei protecții în sit și de-a lungul traseului de acces.

• Structură pentru adăpostirea cabinelor de toaletă ecologică

Vor fi amplasate în apropierea acesului pe sit, la începutul drumului de serviciu care coboară spre templele de calcar. Din zona de acces aceste nu sunt vizibile, fiind poziționate într-o

zonă retrasă, aflată la o cotă inferioară față de cea a platoului actual (cca 2,5 m diferență de nivel). În aceeași zonă, vor fi amplasate pubelele pentru depozitarea gunoiului și rezervorul de apă (1 m³). Rezervorul pentru colectarea deșeurilor din toalete (1 m³) va fi amplasat la o cotă inferioară, urmărind panta versantului existent.

Accesul către zona toaletelor este posibil din drumul de serviciu, fiind posibil, inclusiv accesul persoanelor cu dizabilități.

Evacuarea deșeurilor se poate face de pe drumul secundar cu ajutorul autoutilitarelor cu gabarite reduse.

- **Panourile fotovoltaice**

Panoul fotovoltaic va fi amplasat în apropierea postului de jandarmi și a casei de bilete, în continuarea panoului existent.

2.4. Cadrul legislativ aplicabil și impunerile ce rezultă din aplicarea acestuia

- Legea nr. 10/1995- privind calitatea în construcții, cu modificările ulterioare și a regulamentelor referitoare la instituirea sistemului calității în construcții.

- Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, cu modificările și completările ulterioare , precum și actele normative emise în aplicarea acesteia.

- Standarde, norme și reglementări tehnice în vigoare privind proiectarea, aplicabile prezentului proiect .

- Legea 442/2001 privind protejarea monumentelor istorice

- OG nr.43/2000 privind protecția și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național

- Legea nr.564/2001 privind stabilirea unor măsuri de protecție a monumentelor istorice care fac parte din lista patrimoniului mondial

- Hotărârea Guvernului nr.907/29.11.2016 privind etapele de elaborare și conținutul cadru al documentațiilor tehnico economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare;

- H.G. nr. 1072/2003, privind avizarea de către I.S.C. a documentațiilor tehnico-economice pentru obiectivele de investiții finanțate din fonduri publice.

Aprob beneficiar,
PRESEDINTE
Mircea Flaviu BOBORA

Luat la cunostinta Investitor,
DIRECTIA TEHNICA ȘI INVESTIȚII
Carmen GURAN

Întocmit,
ȘEF SERVICIU INVESTIȚII
Mihai Sorin GĂMAN